

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De commendatione Orationis. Cap. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

ro desiderio semper oramus. Idem in eodem: Ora in spe, orate
 deliter & amanter. Affectus qui est in Deum dicitur dirigi ad
 modum nuntij. Est enim velut nuntius ab homine ad Deum mis-
 sus. Vnde super illud Psal. Intret oratio mea in conspectu tuo.
 dicit Gloss. Virtus magna puræ orationis hic notatur, qui quæ-
 persona quædam ad Deum intrat, & mandatum peragit, quo ca-
 ro peruenire nequit. Item in lib. de Spiritu & anima, sic descri-
 bitur: Oratio est mentis conuersio in Deum per pium, & humi-
 lem affectum. Gre. verò in sexta parte Moral. dicit quod veraciter
 orare est amarus compunctionis gemitus, & non composita
 verba resonare. Item oratio magistraliter sic describitur: Oratio
 est ostensio voluntatis nostræ ei à quo impetrare speramus
 id quod desideramus.

De commendatione Orationis. CAP. III.

AD commendationem Orationis, Primò valere potest si-
 quens admonitio, quam sacra scriptura facit ad orandum.
 Eccl. 18. Non impediaris orare semper. Iere. 33. Clama ad me, &
 exaudiam te. Mach. 5. Et nunc clamemus in celum. Luc. 11. Pe-
 tite & dabitur vobis: quærite, & inuenieris: pulsate, & aperientur
 vobis. Aug. Nō tamen hortaretur vt peteremus, nisi dare vellet.
 Erubescat humana pigritia: plus vult ille dare, quā nos accipere:
 plus vult ille misereri, quā nos à miseria liberari. Itē Luc. 22.
 & Matt. 26. Vigilate & orate ne intretis in tentationē. ad Ro-
 12. Orationi instantes. Idem ad Col. 4. 1. ad Thessal. vlt. Sine in-
 termissione orate. Iac. 1. Si quis indiget sapiētia, postulet à Deo,
 &c. Eiusdem 1. Tristatur aliquis vestrum, &c. 1. Pet. 4. Vigilate in
 orationibus. ¶ Secundò exempla, & inter ea est efficacissimum
 exemplum Christi, qui licet oratione nō indigeret, cum petere
 omnia posset: tamē vt daret nobis exemplum orandi, toties ora-
 bat. De eius oratione habes Mat. 14. Dimissa turba ascēdit in mo-
 tem solus orare. Item eiusdem 26. Sedere hic, donec vadā illuc,
 & orem: progressus pusillum prōcidit in faciē suam, orās & di-
 cens: Pater mi, &c. Et paulò post: Iterum secundo abiit, & orauit
 dicens: Pater mi, &c. Et subditur: Et orauit tertio eundē sermo-
 nem dicens. Idē Marc. 1. Diluculo valde surgens, egressus abiit
 in desertum locū, ibique orabat. Item Luc. 4. Iesu baptizato &
 orante, apertum est cælum. Et eiusdē 6. Factum est in diebus illis
 exiit in montē orare, & erat pernoctans in oratione Dei. Itē
 eiusdem 9. Facta est species eius altera dum oraret. Itē 11. Factum
 est cum esset in loco quodam orans, vt cessauit, dixit vnus ex disci-
 pulis eius ad eū: Domine doce nos orare. Item eiusdem 22. Factus

factus in agonia prolixius orabat. Eiusdē 13. Pater dimitte illis, quia nesciunt quid faciūt. Ioannis 12. Pater, saluifica me ex hac hora. Item eiusdē 17. habes multum de oratione eius. ¶ Ad cōmendationem etiam orationis valere possunt exempla alia: & causa breuitatis pauca de illis tangamus. Legitur Lucē 2. de Anna, quod non discedebat de templo, ieiuniis & obsecrationibus seruens die ac nocte. Et Act. 1. Erant omnes perseuerantes in oratione vñanimitē cū mulieribus, & Maria matre Iesu & fratribus eius. Et eiusdē 10. Ascendit Petrus in superiora domus vt oraret. Et de beato Martino legitur, quod etiam moriens inuitum ab oratione spiritum nō relaxabat. Et de Paulo primo eremita legitur, quod mortuus quasi orabat: vnde habuit signum orantis, ore & manibus in caelum erectis, cū inueniretur sanctum cadaver eius appodiatum arbori à beato Antonio, qui de eo ait: Pater quàm assidue, quantumque oraret Deum viuus, quàm nō desinit orare mortu⁹. Et Iacobus Alphēi ex vtero matris sanctificatus, ex assiduitate orandi cōtraxerat in genibus suis duritiem camelorum. Et Bartholomæus cēties in die & cēties in nocte ante Deū genua flectebat. ¶ Terriò, quod filius Dei ad eò diligenter nos voluit instruere ad orandum. Vix enim est aliquod opus ad quod ita diligenter instruxerit. Ipse enim docuit quid orandū, & vbi, & quando, & quomodo orandū, & quo fine, & qua necessitate, vt in sequentibus patere poterit. Noluit nos negligenter addiscere, quod ad eò voluit diligenter docere. Verecundum est discipulis Christi ignorare quod magister eorum diligentissimè docuit. Item verecundū est eis raro facere, quod magister eorum tantum frequentauit. ¶ Quartò, dignitas angelorum orationes nostras Deo offerentium. Tob. 12. dixit angelus Tobie: Quādo orabas cum lachrymis, & sepeliebas mortuos ego obtuli orationem tuam Domino. Non debet homini esse onerosum xeniū illud Deo mittere, quod angelus nō dedignatur ei deferre: imò quod plus est, ipse Christus qui inquantū homo est, summus sacerdos, illud offert Deo patri. Quod figuratur in hoc, q̄ diaconus thuribulū tradit sacerdoti, & sacerdos thurificat Deo. Sic Christus orationes ecclesie Deo patri presentat, quæ presentatio multum facit eas valere. Quomodo enim à Deo contemneretur quod à tanto mediatore ei presentatur? ¶ Quintò, præminentia quam oratio habet respectu aliorum operum. Oratio premium respectu lectionis. Isidorus: Orationibus munda mur, lectionibus instruimur, vtrunque bonum est, si liceat: si non liceat, melius est orare quàm legere. Item præmi-

nentia quam videtur habere respectu ieiunij & eleemosynarum. Primò in hoc, quòd oratio est respectu eius quòd supra nos est, scilicet respectu Dei: eleemosyna verò & ieiunium respectu eius quòd iuxta nos vel infra nos. Vnde quum oratio ad digniorem ordinem, in hoc videtur esse dignior. Præterea ieiunium & eleemosyna videntur seruire orationi. Sunt enim velut duæ alas de quibus dicit Isidorus: Qui vult orationem suam volare ad Deum, faciat illi duas alas, ieiunium & eleemosynam: Tob. 12. Bona est oratio cum ieiunio & eleemosyna. Oratio columba est, avis scilicet Spiritus sancti, quæ ramum oliuæ apporrat, ut pacem hominibus imperrat. Ideo dicimus esse avem Spiritus sancti: quia deuota oratio à Spiritu sancto est. Roma. 8. Spiritus sanctus postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus. Bernardus. Tepida est omnis oratio, nisi eam præcedat inspiratio. Semper facilitas huius operis. Si dicatur alicui, quòd det eleemosynam, potest excusare se, quum non semper habeat homo argentum in burfa. Si dicatur ei quòd ieiunet, potest excusare se, quum multi propter debilitatem capitis ieiunare non possint. Sed ab oratione nullus potest excusare se. Quilibet enim potest habere orationem saltem mentalem, etiam si sit mutus. Vnde Psal. Apud me oratio. Et super illud, Iustus autem miseretur, &c. dicit Chrysostomus. Semper est aliquid iusto quòd det, saltem orationem. Chrysostomus. Solam orationem quasi spirituale tributum anima offerre de suis visceribus. ¶ Septimò, quòd opus hoc est honorabile. Multa sunt officia, quæ aliquibus cederent ad dedecus: sicut arare, vel fodere: sed orare Deum, nulli quantumcunque nobili cedit ad dedecus: quia quum oramus, ipsi cum Domino loquimur, quod sine dubio magnus honor est. Isidorus. Qui vult cum Deo esse, frequenter oret & legat: nam quum oramus, ipsi cum Deo loquimur: quum verò legimus, Deus nobiscum loquitur. ¶ Octauò, quòd officium istud valde lucrosum est. Quòd primo potest ostendi ex hoc, quòd nihil est ad quòd oratio valere non possit. Vnde 2. Paral. 20. Quum ignoramus quid agere debeamus, hoc solum habemus residui, vt oculos ad te dirigamus, hoc est officium quo potest homo lucrari omni tempore, in hyeme, & in æstate, in sereno & in pluuiali tempore, de die & de nocte, festiuis diebus & ferialibus, in infirmitate & sanitate, in iuuetute & senectute, stando & cundo, in domo & extra domum. Quamobrem quæ vna ora plus lucratur homo orando, quàm valeat ciuitas viuere, quia modica oratione deuota acquirit homo regnum celorum. ¶ Nonò, orandi necessitas, quam in presenti habemus. Tra-

solent

solent esse occasio clamandi hominibus: ignis, aqua, hostes. Bernardus, Hęc tria quasi singulis diebus incitare debēt nos, vt ad Deum in oratione clamemus. Vix enim est dies in quo domus conscientię nostrę non succendatur igne infernali: scilicet igne concupiscentię prauę. Vnde necesse habemus clamare ad aquã diuinę gratię, & ad aquã lacrymarum recurrere. Ignis iste aliquando ex vna parte extinguitur, & ex alia parte accenditur. Ex ipsa enim aqua lacrymarum vnde debuit extingui, quãdoque vires sumit: vt quum aliquis vanę gloriatur de hoc quod peccata sua plorat. Item vix est dies in quo homo nõ sentiat fluctus malarum cogitationum super caput cordis sui, vt necesse habemus frequenter clamare illud Matthei 8. Domine, salua nos, precimus. Item vix est dies in quo hostes suos non videat ad portas castri sui: vt quum verba mala in ore habet, vel fatuam mulierem aspicit. Oratio multum competit loco in quo sumus. Sermus enim in valle miserię: ideo necesse habemus ad Dei misericordiam frequenter orando clamare. Pugnam habemus cum eo de quo scriptum est Iob 41. Nõ est potestas in terra quę ei valeat comparari. Ideo necessario habemus frequenter auxilium Dei inuocare. In futuro cessabit hęc pugna: ideo non erit ibi oratio necessaria. Augustinus de orãdo Deo: In vita æterna non erit vlla tentatio, itaque nec oratio: non enim erit ibi boni promissi expectatio, sed redditi contemplatio. ¶ Decimò, commendabilis est oratio à multiplici suo effectu. Notandum ergo quod oratio infirmitatem corporis sanat. Ecclesiast. 38. Fili in tua infirmitate ne despicias teipsum: sed ora ad Dominum, & curabit te. Iacob. vlt. Oratio fidei sanabit infirmum. Item vitam prolõgat. Esaiã 30. Audiui orationem tuam, & vidi lacrymas tuas: ecce ego adiciam super dies tuos quindecim annos. Item ab opprobrio liberat, vt Saram filiam Raguelis. Tobie 3. Liberat etiam à mortis periculo, vt Susannam. Danielis 12. Item à principe iniquo. Baruch 4. Clamate ad Dominum, & eripiet vos de manu principum inimicorum. Actuum 12. Liberatur Petrus de carcere, ecclesia sine intermissione orante pro eo. Item Ionas orans. de ventre ceti liberatus est. Ionã 2. Itẽ oratio sanat morbos spirituales. Iacob. vlti. Infirmatur quis in vobis? inducat presbyteros ecclesię, & orent, &c. & si in peccatis sit, dimittentur ei. Hieronym. Ieiunio sanantur pestes corporis, oratione pestes mentis. Item oratio etiam in bello corporali triumphat. Exod. 17. Quum leuaret manus Moyses, vincebat Israel. Iudic. 4. Memores estote Moyfi serui Dei, qui Amalech

(non ferro pugnando, sed precibus sanctis) deiecit. Gloss. super Numer. Plus valet vnus sanctus orando, quam innumeri peccatores praeliando. Oratio sancti calum penetrat: quomodo hostes in terris non vincat? Plus vetula vna acquirit de celo vna hora orando, quam mille milites armati acquirunt de terra longo tempore praeliando. Item de hostibus spiritualibus triumphat. Isidorus: Hoc est remedium eius qui vitiorum tentamentis aestuat, vt quoties quolibet tangitur vitio, toties se ad orationem subdat; quia frequens oratio vitiorum impugnationem extinguit. Dicebat magnus cantor Parisiensis: Qui molebatur luxuria, vel huiusmodi, certum numerum genuflectionum cum litanis sibi constituat. Item oratio daemones fugat. Matth. 17. & Marc. 9. Hoc genus daemioniorum non eicitur, nisi per ieiunium, & orationem. Item daemones cruciat. Vnde clamabat quidam daemone plenus, Bartholomae apostole. Diaboli incendunt me orationes tuae. Item oratio hominem illuminat. Vnde super illud Actuum decimo, Erat Petrus in Toppe orans. dicit Augustinus: Oratione melius soluuntur dubia, quam inquisitione alia. Item ad amorem Dei inflammat. Vnde 4. Regum. Descendit ignis de celo ad orationem Eliae. Item mundat. Hieronymus: Orationibus mundamur. Item confortat. Luc. 22. Postquam genibus orabat dicens, Pater &c. Et subditur: Apparuit autem illi angelus de celo, confortans eum. Bernardus ad fratres de monte Dei: Amorem Dei oratio illuminat & confortat. Mariae consolationes ab amicis Dei in orationem recipiuntur. Eccl. 15. Qui adorat Deum in oblectatione, suscipietur. Luc. 9. Ascendit Iesus in montem, vt oraret: & facta est, dum oraret, speciem vultus eius altera, & vestitus illius albus resurgens. Item oratio etiam ad tranquillitatem valet. 1. Timot. 1. Obsecro primum omnium fieri obsecrationes, &c. vt quietem & tranquillam vitam agamus. Job 8. Si diluculo consurrexeris ad Deum, & omnipotentem fueris deprecatus, statim euigilabit ad te, & paratum reddet habitaculum tuum. Nec solum oratio operatur in terra, sed etiam in celo. Augu. Magna virtus orationis, qua effusa in terra operatur in celo. Ipsa calum aperit. Luc. 4. Iesu baptizatum & orante, apertum est calum. Ipsa etiam calum claudit, vt patet in oratione Eliae, 3. Reg. 18. Iac. vltim. Multum valet deprecatio iusti assidua. Eliae, homo erat similis nobis, passibilis, & oratione orauit &c. Oratio etiam Deum mitigat. Vnde sup illud Tob. 3. vbi dicitur, quod tribus diebus & tribus noctibus non manducauit neque bibit: sed in oratione persistens cum lacrymis deprecatus.

deprecabatur Deum. dicit glo. Oratio Deum lenit, lacryma cogit. hac vngit. illa pūgit. Oratio velut quoddam scutum ab ira Dei protegit. Vnde Sapiētia capit. 18. Properans homo sine querela deprecari pro populis, proferens seruitutis suæ scutum orationem, & pex incensum deprecationem allegans, resistit ira. Oratio quodammodo, tenet Deum, & habet in protestate sua. Exod. 32. Dimitte me vt irascatur furor meus contra eos. Gregorius: Quid est dicere seruo, Dimitte me, nisi deprecandi aulam præbere: quasi diceret, Pensa quantum ad me valeas, & cognosce, quia obtinere poteris quicquid pro populo oras. Esaiæ. 44. Non est qui inuocet nomen tuum, qui confurgat & teneat te. Iere. 7. Noli orare pro populo hoc, & ne assumes pro eis laudem & orationem, & non obsistas mihi. Item oratio cælestem certiam quasi quadam redolentia delectat. Apoc. 5. Habebant phialas aureas plenas odorem, quæ sunt orationes sanctorum. Oratione sancti impetrant apud Deum quod volunt, secundum promissiones à Christo factas. Matt. 18. Si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re quamcunque petierint, fiet illis à Patre meo. Eiusdem 21. Omnia quæcunque petieritis in oratione credentes, accipietis. Et Luc. 11. Petite, & dabitur vobis, & c. Item Io. 16. Petite, & accipietis.

De preparatione Orationis. CAP. IIII.

Ad preparationem orationis monemur. Eccl. 18. Antè orationem prepara animam tuam, & noli esse quasi homo qui tentat Deum. Oras tunc Deum tætare viderur, quum illud pro quo orat, nec impetrare desiderat, nec se accepturum sperat. Preparatio multum valet ad hoc vt oratio exaudiatur. Psa. Preparationem cordis eorum audiuit auris tua. Huius preparationis figura est, preparatio quam facit sacerdos celebraturus induendo se sacris vestibus. Itē hanc preparationem nobis comendat templi edificatio, & ornatus ipsius. Prius edificauit Salomō templum, deinde ad Deum orauit. 2. Reg. 3. Et notandum quod duplex est preparatio ad orandum: quaedam propinqua, quaedam remota. Ad remotam preparationem pertinet, primo quod homo bene viuat. Greg. super Iob: Sunt nonnulli in terra ecclesiæ, qui prolixas ad Deum preces habent, sed vitam deprecantium non habent. Item in Dialog. Quid mirum si postulantes, tardè à Domino exaudimur, qui præcipientem Dominum tardè aut etiam nullo modo audimus? Idem in Moralibus: Clamorem angustie tempore Dominus non audit, quia tranquillitatis tempore in præceptis suis ipse clamorem dominum non audiuit. Isid. Non potest habere precum certam fiduciam, qui adhuc in præceptis Dei

Dei